

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедра інструментально-виконавської майстерності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій Жильцов

« 30 » « 12 » 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ВИКОНАВСЬКОГО МИСТЕЦТВА: НА СТРУННИХ ІНСТРУМЕНТАХ

Спеціальності 025 «Музичне мистецтво» (Інструментальне виконавство)

Освітнього рівня: перший (бакалаврський)

Освітньо-професійної програми
підготовки бакалавра музичного мистецтва

025.00.04 Інструментальне виконавство
(оркестрові струнні, народні, духові та ударні інструменти)

Київ – 2020

Розробник: Василевич Марта Олексіївна, викладач кафедри інструментально - виконавської майстерності

Викладач: Василевич Марта Олексіївна, викладач кафедри інструментально - виконавської майстерності

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності

Протокол від 27.11.2020 року № 10

Т.в.о. завідувача кафедри (Анастасія Романенко)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи)

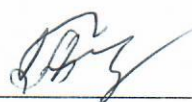
025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові струнні, народні, духові та ударні інструменти)

27.11.2020 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми

(керівник проектної групи) (Віктор Сподаренко)
(підпис)

на 20__ / __ Робочу програму перевірено
___. ___. 2020р.

Заступник директора (Алла Таранник)
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

а 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «__»__ 20__ р.,
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання – денна	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	
Курс	II	
Семестр	3	4
Кількість змістових модулів з розподілом:		
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Лекційні	14	14
семінарські	8	6
Практичні	6	8
модульний контроль	4	4
семестровий контроль	15	15
самостійна робота	13	13
форма семестрового контролю	-	Екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни – сформувати у студента наступні компетентності:

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства, спрямованих на розвиток здатності особистості до художньо-творчої самореалізації й культурного самовираження в сфері музичного мистецтва та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	<i>Світоглядна:</i> здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; знання і розуміння предметної області професії; ерудованість, усвідомлення значущості історичного досвіду людства для особистісного розвитку; здатність бути критичним та самокритичним.
	ЗК 4	<i>Інформаційна:</i> здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел для розв’язання конкретних завдань; використовувати інформаційні та комунікаційні технології у соціальній та професійній діяльності.
	ЗК 5	<i>Науково-дослідницька:</i> здатність виконувати завдання на основі аналітико-синтетичної мисленнєвої діяльності; володіння основами науководослідної діяльності відповідно до фахового спрямування.
	ЗК 6	<i>Самоосвітня:</i> здатність навчатися та самонавчатися; здатність до самоорганізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію; прагнення до професійного лідерства та успіху.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1	<i>Організаційна:</i> вміння організувати діяльність у професійній сфері; здатність планувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію суб’єктів музично-виконавського та музично-освітнього процесу.
	ФК 2	<i>Мистецтвознавча:</i> здатність розуміти базові закономірності музичного мистецтва, його художньо-естетичну природу та діалогічний зв’язок з іншими видами мистецтв; усвідомлювати логіку історико-стильового розвитку музичного мистецтва.

	ФК 3	<i>Музично-теоретична:</i> здатність послуговуватися знанням з теорії та історії музики в процесі інтерпретування, виконання музичних творів та викладання музичного інструмента; усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань в галузі музичного мистецтва; уміння оперувати спеціальною термінологією у професійній діяльності.
	ФК 4	<i>Інформаційно-технологічна:</i> здатність до самостійного пошуку музичного матеріалу в мережі Інтернет, репертуарних збірках, навчально-методичних посібниках.
	ФК 6	<i>Концертно-сценічна:</i> здатність до культурно-освітньої та просвітницької діяльності в умовах концертносценічного виступу; сформованість сценічної культури, навичок акторської майстерності, вербальної і невербальної комунікації з глядачем у процесі концертного виступу; здатність до психоемоційного саморегулювання та навіювання у процесі сценічного виступу.
	ФК 7	<i>Методична:</i> володіння методиками навчання гри на музичному інструменті; обізнаність у навчально-педагогічному та виконавському репертуарі та володіння методами роботи над творами різної форми, жанру, стилю, виконавського складу; готовність застосовувати новітні підходи музичної педагогіки та свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями інструментального виконавства.

Програмні результати навчання	
ПРН 2	Здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності; готовність працювати в колективі; володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення, основами спілкування другою (іноземною) мовою.

ПРН 3	Здатність до творчого та професійного спілкування із застосуванням фахової термінології; володіння категоріально-термінологічним апаратом музичного мистецтва.
ПРН 5	Здатність до ефективного використання інформаційних технологій у соціальній та професійній діяльності.
ПРН 6	Здатність грамотно прочитувати нотний текст, передавати музичний матеріал та ідеї, відповідно до стилевих особливостей твору.
ПРН 7	Здатність до художньої інтерпретації музичних творів, уміння визначати переконливі шляхи втілення музичних образів відповідними виражальними засобами у процесі виконання.
ПРН 8	Демонстрація артистизму, виконавської культури та технічної майстерності на належному фаховому рівні у концертно-сценічній діяльності; здатність віднаходити оптимальні шляхи вирішення виконавських проблем.
ПРН 9	Здатність використовувати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва у фаховій виконавській та педагогічній діяльності.
ПРН 10	Здатність до аналізування музичних творів, їх жанровостильової та образно-емоційної атрибуції в процесі виконавської та педагогічної діяльності; здійснювати порівняльний аналіз виконавських інтерпретацій.
ПРН 13	Володіння техніками, прийомами та методиками у виконавській (академічній, джазовій, естрадній тощо) діяльності, знання музично-виконавських стилів та відповідного навчально-концертного репертуару.
ПРН 15	Здатність до науково-дослідницької діяльності у сфері інструментального виконавства та музичної педагогіки. здатність демонструвати емоційний інтелект, творчий підхід у вирішенні нестандартних завдань.
ПРН 17	Прагнення до особистісно-професійного зростання та успіху; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію; здатність до самоосвіти, самоорганізації, рефлексії, самовдосконалення.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план.

Назва змістових модулів, Тем	Усього	Розподіл годин між видами Робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуаль	
III семестр.							
Змістовий модуль 1. Історичний шлях розвитку струнно-смичкових інструментів.							
Тема 1.1. Народне походження скрипкової родини. Розвиток жанрів скрипкової музики у XVI-XVII століттях.	4	2	2				2
Тема 1.2. Італійське скрипкове мистецтво XVI-XVIII століть. Період творчого розквіту італійського скрипкового мистецтва.	8	4	2	2			3
Модульний контроль	2						
Змістовий модуль 2. Скрипкове мистецтво Німеччині та Австрії.							
Тема 2.1. Німецьке скрипкове мистецтво XVII-XVIII ст. Скрипкова творчість Й.- С. Баха, Г.Ф. Генделя.	8	4	2	2			4
Тема 2.2. Розвиток віденського скрипкового мистецтва. Скрипкова творчість В.А. Моцарта, Й. Гайдна, Л.в. Бетховена.	8	4	2	2			4
Модульний контроль	2						
Семестровий контроль	15						

Разом		14	8	6			13
Усього за III семестр	60						
IV семестр.							
Змістовий модуль 3. Подальший розвиток струнно-смичкових шкіл в Європі та Росії.							
Тема 3.1. Найвидатніші представники англійської, французької та бельгійської скрипкових шкіл. Польська та чеська скрипкові школи.	6	4		2			2
Тема 3.2. Творчість Нікколо Паганіні. Становлення та розвиток російської скрипкової школи.	8	4	2	2			3
Модульний контроль	2						
Змістовий модуль 4. Стрімкий розвиток струнного виконавства у XX-XXI ст.							
Тема 4.1. Скрипкове мистецтво зарубіжних країн у XX- XXI ст. Смичкове мистецтво радянського періоду. Музична л-ра цього періоду.	8	4	2	2			4
Тема 4.2. Розвиток українського смичкового виконавства. Література для скрипки українських композиторів.	8	2	2	2			4
Разом		14	6	8			13
Модульний контроль	2						
Семестровий контроль (екзамен)	15						
Усього за IV семестр	60						
Усього за II курс	120						

5. Програма навчальної дисципліни «Історія виконавського мистецтва (струнні інструменти)»

Змістовий модуль 1. Історичний шлях розвитку струнно-смичкових інструментів.

Тема 1.1. Народне походження скрипкової родини. Розвиток жанрів скрипкової музики у XVI-XVII століттях. Поява скрипкової родини (скрипка, альт, віолончель). Роль смичкових інструментів слов'янських (сербська гусли) і неєвропейських (арабський ребаб) народів у появі скрипкової родини. Європейські смичкові інструменти середньовіччя.

Основна література: 1,2,5.

Додаткова література: 3,7,12,13.

Тема 1.2. Італійське скрипкове мистецтво XVI-XVIII століть. Період творчого розквіту італійського скрипкового мистецтва. Причини раннього розвитку смичкової культури Італії. Формування основних інструментальних жанрів – сонати і концерту в рамках смичкової музики. Поступовий розвиток мелодичних і технічних можливостей скрипки у зв'язку з розвитком інструментарію.

Болонська школа (Віталі, Тореллі). «Чакона» Віталі. Видатний представник скрипкового мистецтва XVII ст. Арканджело Кореллі (1653-1713). Відомі учні Кореллі: Франческо Джемініані (1687-1762) і П'єтро Локателлі (1695-1764). Формування класичного стилю італійської скрипкової музики. Антоніо Вівальді (1678-1741). Сольне віолончельне виконавство теж пов'язане з болонською школою, що дала ряд солістів-віолончелістів. Доменіко Габріелі. Джузеппе Тартіні (1692-1770) - один із найвидатніших італійських композиторів-скрипалів XVIII ст.

Основна література: 2,4,5.

Додаткова література: 2,3,7,12,13.

Змістовий модуль 2. Скрипкове мистецтво Німеччині та Австрії.

Тема 2.1. Німецьке скрипкове мистецтво XVII-XVIII ст. Творчість Й.- С. Баха, Г.Ф. Генделя. Особливості використання скрипки у німецькій музичній культурі (поліфонія, подвійні ноти, акорди, скордатура, високі регістри, штрихи).

Твори для скрипки **Й.С. Баха** (1685-1750).

Тема 2.2. Розвиток віденського скрипкового мистецтва. Композитори віденської класичної школи Й. Гайдн, В.-А. Моцарт, Л.в. Бетховен. Скрипка і альт у творчості Гайдна та Моцарта. Бетховен і віденська скрипкова школа. Скрипкові класи Віденської консерваторії; її видатні вихованці – Г. Ернст, Й. Йоахім.

Основна література: 1,2,4,5.

Додаткова література: 2,3,7,10,12,13.

IV семестр. Змістовий модуль 3. Подальший розвиток струнно-смичкових шкіл в Європі та Росії.

Тема 3.1. Найвидатніші представники англійської, французької та бельгійської скрипкових шкіл. Польська та чеська скрипкові школи.

Епоха Відродження та розвиток інструментальної музики в Англії. Творчість Г. Перселла, яка завершує розвиток англійського скрипкового мистецтва XVII століття. Співіснування скрипки з ребеком у французькому народному музикуванні. Скрипаль-танцмейстер Жан Баттист Люллі (1632-1687). Прогресивна роль французьких просвітителів у розвитку музичної культури. Особливості французького скрипкового мистецтва XVIII ст. Жан Батист Сенайє (1687-1764) – композитор, який вніс суттєвий вклад у розвиток жанру скрипкової сонати. Видатні французькі скрипалі Жан-Марі Леклер (1697-1764) і П'єр Гавіньє (1728-1800). Відображення героїчних ідей в музиці скрипкових концертів Джованні Баттіста Віотті (1755-1824), його роль у розвитку класичного скрипкового концерту. Школа Паризької консерваторії у першій половині XIX ст. Скрипкові класи П.Байо, П. Роде, Р. Крейцера. Перші згадки про народних скрипалів у Польщі. На зміну класицизму і сентименталізму приходить романтизм. Генрик Венявський (1835-1880) – видатний скрипаль, найяскравіший представник віртуозно-романтичного напрямку в скрипковому мистецтві XIX століття, композитор.

Чеське смичкове мистецтво істотно збагатило світову інструментальну культуру, джерелами своїми сягає в середні віки і нерозривно пов'язане з чеською народною музикою. Йіндржих Франтішек Бібер (1644-1704). Ян Вацлав Антонін Стаміц (1717-1757). Старший син Я. Стаміца, Карел Стаміц (1745-1801) прославився як виконавець на скрипці, альті і віолі д'амур. Видатний чеський скрипаль Франтішек Бенда (1709-1786). Концерти для скрипки «чеського Моцарта» – Йозефа Мислівечека (1737-1781).

Основна література:1,2,4,5.

Додаткова література:5.6,8,10.

Тема 3.2. Творчість Нікколо Паганіні. Становлення та розвиток російської скрипкової школи. Народні витоки смичкової культури в Росії. Вдосконалення скрипкового інструментарію. Кріпак І.А. Батов – засновник російського скрипкового виробництва. Видатний скрипаль Іван Хандошко (Хандошкін) (1747-1804). Г.А. Рачинський (1777-1842) – продовжувач напрямку Хандошка, виконавець рос. нар. пісень на скрипці. М.Я. Афанасьєв (1820-1898) – скрипаль і композитор. О.Ф. Львов (1798-1840) – видатний представник рос. музикантів-любителів. Соната М. Глінки для альту. Скрипкова і альтова сонати А. Рубінштейна.. Камерна творчість М.І. Глінки. Скрипкове мистецтво Росії кінця XIX – поч. XX ст. Яскравий розвиток

російської скрипкової школи, пов'язаний з діяльністю Російського музичного товариства і створенням консерваторій (Петербург – 1862, Москва – 1866) і музичних училищ (напр., сестрами Гнесініми у Москві). Петербурзька скрипкова школа. Педагогічна діяльність в консерваторії Г. Венявського. Леопольд Ауер – (1845-1930) – видатний скрипаль і викладач петербурзької консерваторії (1868-1916). Ауер-виконавець. Заснування Московської консерваторії 1866 року. **Російська скрипкова література.** Художнє значення скрипкової творчості рос. композиторів-класиків. Розквіт рос. скрипкового концерту. Жанри концертної фантазії). Скрипкові п'єси Чайковського. і Глазунова. Скрипка і альт в оперно-балетній, симфонічній і камерній творчості Чайковського, Бородіна, Римського-Корсакова, Балакирева, Мусоргського, Глазунова, Танєєва, Рахманінова, Скрябіна та ін. рос. композиторів. Майстерне виконання солюючої скрипки. Російська квартетна культура кінця XIX - поч.XX ст.

Змістовий модуль 4. Стрімкий розвиток струнного виконавства у XIX-XX ст.

Тема 4.1. Скрипкове мистецтво зарубіжних країн. Смичкове мистецтво радянського періоду. Музична л-ра цього періоду.

Фріц Крейслер (1875-1962) – видатний австрійський скрипаль. Джордже Енеску (1881-1955) - видатний румунський скрипаль, композитор, диригент і піаніст. Вихованці петербурзької консерваторії, учні Л. Ауера – американські скрипалі Яша Хейфец, Єфрем Цимбаліст, Міша Ельман, Натан Мільштейн.. Американські скрипалі Ієгуді Менухін, Ісаак Стерн, Руджієро Річчі. Французький скрипаль Зіно Франческатті, мексиканський скрипаль, поляк з походження, Генрік Шерінг. Шерінг як інтерпретатор скрипкових творів Баха. Зарубіжні альтисти Анрі Казадезюс, Пауль Хіндеміт, Леонель Тертіс, Вільям Пріпроуз.

Зарубіжна скрипкова і альтова література цього періоду. Концерти для скрипки Ф. Мендельсона. Скрипкова творчість Р. Шумана і Й. Брамса. Концерт, фантазія і сонати Шумана. П'єси для альту Шумана. Видатне художнє значення скрипкового концерту і скрипкових сонат Брамса. Скрипкові твори М. Бруха і К. Гольдмарка. Сонати Е. Гріга для скрипки і ф-но. Квартети Гріга. Скрипкові твори у творчості французьких композиторів. Смичкові твори німецьких композиторів М. Регера і П. Хіндеміта. Скрипкові і альтові концерти і сонати Хіндеміта, їх місце у сучасному репертуарі. Скрипкові і альтові твори видатного угорського композитора Бели Бартока. Твори чеського композитора Б. Мартіну. Скрипковий концерт Я. Сібеліуса – засновника фінської музичної школи. Концерт для альту В. Волтона.

Скрипкові концерти австрійських композиторів ново-віденської школи – А. Шьонберга і його учня А. Берга. Скрипковий концерт І. Стравінського (написаний у Франції 1931р.).

М.Г. Ерденко (1886-1940), М.Б. Полякін (1895-1941). Л.М. Цейтлін (1881-1952) – видатний виконавець скрипкової класики (Бах, Бетховен). Провідний представник альтового м-тва В.В. Борисовський. Виконавець на віоль д'амур. Педагог – учні Є Страхов, Р. Баршай, Ф. Дружинін та ін. Д.Ф. Ойстрах (1908-1974) – видатний художник виконавець. Л.Б. Коган (1924-1982) - видатний скрипаль. Представники наступних поколінь.

Скрипкова і альтова л-ра. Розвиток жанру скрипкового концерту у т-сті Прокоф'єва, Мясковського, Хачатуряна, Шостаковича, ін. Альтова соната. Скрипкові сонати Бабаджаняна, Вайнберга, Ешпая. Скрипкові і альтові твори А. Шнітке, Е. Денисова. Квартетна творчість Прокоф'єва, Мясковського Шнітке, Вайнберга та ін.

Основна література: 1,2,4,

Додаткова література: 4,5,9,12,16.

Тема 4.2. Розвиток українського смичкового виконавства. Література для скрипки українських композиторів.

Струнно-смичкові інструменти в Київській Русі в X – XI століттях. Музично-драматична школа М. Лисенка, відкрита у Києві у 1904 р., 1918 р. реорганізована у Музично-драматичний інститут імені М.В. Лисенка; Київська музична школа (1868), згодом Київське державне вище музичне училище ім. Р.М. Глієра. Внесок у становлення скрипкової педагогіки України І. Водольського, О. Шевчика, М. Ерденка, Д.С. Берт'є. Випускники Д. Берт'є - О. Пархоменко, А. Штерн, В. Стеценко, О. Кравчук та інші., які продовжували розвивати українську скрипкову школу. Новий етап, пов'язаний з творчістю педагогів О.Г. Манілова, П.М. Макаренка, О.М. Горохова. Новий період діяльності кафедри скрипки Київської консерваторії – у 1967 році запрошено талановитих випускників Московської консерваторії – першого завідувача новоствореної кафедри скрипки О. Криси, Ю. Мазуркевича (нині працюють у США) та Б. Которовича. Інтенсивна музично-освітня та виконавська діяльність представників Київської скрипкової школи.

У Харківському університеті на початку XIX ст. існував музичний відділ. Викладачем з класу скрипки був І. Вітковський, якого

вважали учнем Й. Гайдна. Пізніше скрипку викладали І. Лозинський, з 1837 р. В. Андреєв, з 1842 – Ф. Шульц.

Становлення музичної освіти в Одесі. П.П. Сокальський, перші безплатні музичні класи – Школи аматорів музики. Відкриття Одеської консерваторії. Школа П.С. Столярського, професійне навчання дітей з раннього віку. Найвідоміші випускники: Д. Ойстрах, Н. Мільштейн, Є. Гігельс, Б. Гольдштейн, М. Фіхтенгольц. В. Пікайзен, З. Брон, С. Кравченко.

Львівська скрипкова школа. Кароль Ліпінський (1790–1861). Перша українська професійна скрипалька-педагог у Музичному Інституті ім.М.Лисенка - Єлисавета Щедрович-Ганкевичева, учениця Л.Ауера та О.Шевчика. Серед фундаторів Львівської скрипкової школи – професор Осип Москвичів, його учні - О. Деркач, Ю. Крих, Є. Цегельський. Львівська скрипкова школа пишається іменами О.Криси, Б.Которовича, О.Міхліна, Ю. Башмета, Л.Шутко, Ю. Корчинського.

Жанр концерту для скрипки в Україні започатковують композитори В. Косенко, В. Фемеліді, П. Глушков, Ст. Людкевич, В. Гомоляка, Ю. Знатоков, О. Зноско-Боровський, А. Муха, Д. Клебанов, Г. Жуковський, О. Кравчук.

Додаткова література: 1,4,5,6,8,9,11,14,15.

План семінарських занять

Заняття 1. (2 год.). *Формування сучасного типу скрипки на основі інструментарію XVI-XVII ст.*

Основна література: 1,2, 5.

Додаткова література:3,7,12,13.

Заняття 2. (2 год.) *Удосконалення інструментів скрипкової родини у творчості майстрів брешіанської, кремонської та інших інструментальних шкіл. Основні етапи розвитку смичка.*

Основна література:2,4,5.

Додаткова література:2.

Заняття 3. (2 год.) *Стиль виконання творів Моцарта.*

Основна література:1, 2, 4.

Додаткова література: 5, 6, 8, 10.

Заняття 4. (2 год.) *Стиль, форма, виразові засоби скрипкових творів Бетховена (концерт, сонати, романси).*

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 5, 6, 8, 10.

Заняття 5. (2 год.) *Нікколо Паганіні.*

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 5, 6, 8.

Заняття 6. (2 год.) *Розвиток жанру скрипкового концерту у творчості зарубіжних та радянських композиторів.*

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 4, 5, 9, 12, 16.

Заняття 7. (2 год.) *Література для скрипки українських композиторів.*

Основна література: 1, 3, 4, 5.

Додаткова література: 1, 6, 8, 10, 17.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Макс. к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	4	4	4	4	3	3
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2	1	1	2	2
Відвідування практичних занять	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	10	20	1	10	2	20
Робота на практичному занятті	10	1	10	2	20	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
Виконання модульної роботи		25		25		25		25	
Разом		71		83		72		72	

6.2. Самостійна робота студента (26 год.)

1. Самостійне опрацювання студентами науково-педагогічної та мистецтвознавчої літератури. Робота з навчальними посібниками, підручниками тощо. Самостійний пошук інформації в мережі Інтернет.

2. Самостійний пошук історичної інформації про відповідну епоху, пошук і вивчення потрібної інформації про видатних митців того часу. Відвідування мистецтвознавчих лекцій, екскурсії до музеїв. Знайомство з іншими видами мистецтв даних епох. Порівняльний аналіз різних мистецьких шкіл.

3. Робота з відповідним нотним матеріалом. Самостійний порівняльний аналіз стилів та форм відповідних музичних творів.

4. Пошук та прослухування відповідних аудіо- та відеозаписів музичних творів і виступів видатних виконавців, відвідування концертів. Виявлення спільного та відмінного у виконанні видатних виконавців. Порівняльний аналіз різних виконавських шкіл.

Завдання для самостійної роботи студента

№ теми	Зміст завдання	К-сть год.	Академічний контроль	Бали
1.1	Перші інструменти скрипкової родини, їх зображення. Творчість майстрів італійських інструментальних шкіл.	2	Глибина та всебічність розкриття змісту питання 1 Достатність аргументації під час висвітлення проблеми 1 Виявлення нових ідей та положень 1 Оригінальність підходу до розгляду проблеми 1 Висловлення власної думки 1	5
1.2	Період творчого розквіту італійського скрипкового мистецтва XVI-XVII ст. Прослухування записів творів композиторів цього періоду.	3	Глибина та всебічність розкриття змісту питання 1 Достатність аргументації під час висвітлення проблеми 1 Виявлення нових ідей та положень 1 Оригінальність підходу до розгляду проблеми 1 Висловлення власної думки 1	5
2.1	Знайомство із творами для скрипки Й.-С. Баха, Г.-Ф. Генделя.	4	Глибина та всебічність розкриття змісту питання 1 Достатність аргументації під час висвітлення проблеми 1 Виявлення нових ідей та положень 1 Оригінальність підходу до розгляду проблеми 1 Висловлення власної думки 1	5

2.2	Знайомство із творами для скрипки В.-А. Моцарта, Л.в. Бетховена.	4	Глибина та всебічність розкриття змісту питання 1 Достатність аргументації під час висвітлення проблеми 1 Виявлення нових ідей та положень 1 Оригінальність підходу до розгляду проблеми 1 Висловлення власної думки 1	5
3.1	Пошук та прослуховання записів творів англійської, французької. Чеської та польської шкіл.	2	Глибина та всебічність розкриття змісту питання 1 Достатність аргументації під час висвітлення проблеми 1 Виявлення нових ідей та положень 1 Оригінальність підходу до розгляду проблеми 1 Висловлення власної думки 1	5
3.2	Російська скрипкова школа. Ознайомлення з творчістю Н. Паганіні.	3	Глибина та всебічність розкриття змісту питання 1 Достатність аргументації під час висвітлення проблеми 1 Виявлення нових ідей та положень 1 Оригінальність підходу до розгляду проблеми 1 Висловлення власної думки 1	5
4.1	Видатні зарубіжні та радянські виконавці, їх записи Прослуховання кращих зразків творів цього часу.	4	Глибина та всебічність розкриття змісту питання 1 Достатність аргументації під час висвітлення проблеми 1 Виявлення нових ідей та положень 1 Оригінальність підходу до розгляду проблеми 1 Висловлення власної думки 1	5
4.2	Українська скрипкова школа, Нотна л-ра для скрипки укр. композиторів.	4	Глибина та всебічність розкриття змісту питання 1 Достатність аргументації під час висвітлення проблеми 1 Виявлення нових ідей та положень 1 Оригінальність підходу до розгляду проблеми 1 Висловлення власної думки 1	5
	Усього	26		40

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль		Критерії оцінювання	Бали
Модульний контроль 1			
Тема 1.	Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тощо.	Знання теми у повному обсязі-6 Володіння потрібною термінологією - 2 Знання відповідного нотного, аудіо та відео матеріалу - 2	10
Тема 2.	Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тощо.	Знання теми у повному обсязі-6 Володіння потрібною термінологією - 3 Знання відповідного нотного, аудіо та відео матеріалу - 6	15
Максимальна кількість балів			25
Модульний контроль 2			
Тема 1.	Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тощо.	Знання теми у повному обсязі-6 Володіння потрібною термінологією - 2 Знання відповідного нотного, аудіо та відео матеріалу - 4	12
Тема 2.	Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тощо.	Знання теми у повному обсязі-6 Володіння потрібною термінологією - 2 Знання відповідного нотного, аудіо та відео матеріалу - 5	13
Максимальна кількість балів			25
Модульний контроль 3			
Тема 1.	Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тощо.	Знання теми у повному обсязі-6 Володіння потрібною термінологією - 2 Знання відповідного аудіо та відео матеріалу - 4	12
Тема 2.	Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тощо.	Знання теми у повному обсязі-6 Володіння потрібною термінологією - 2 Знання відповідного аудіо та відео матеріалу - 5	13
Максимальна кількість балів			25

Модульний контроль 4			
Тема 1.	Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тощо.	Знання теми у повному обсязі-6 Володіння потрібною термінологією - 2 Знання відповідного аудіо та відео матеріалу - 5	13
Тема 2.	Індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, тощо.	Знання теми у повному обсязі-6 Володіння потрібною термінологією - 2 Знання відповідного аудіо та відео матеріалу - 4	12
Максимальна кількість балів			25

За необхідності модульний контроль може відбуватися дистанційно – у вигляді творчого проєкту як складової екзамену, розміщеного в ЕНК, або у вигляді усної відповіді у програмах Zoom, Skype, Viber.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання. Екзамен.

100-бальна шкала оцінювання

Рейтин- гова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності

E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

К-сть балів	Критерії
35 – 40	Відмінне володіння теоретичними знаннями з курсу. Ґрунтовна і повна відповідь на екзаменаційні питання.
30 – 34	Вияв студентом повних систематичних знань із дисципліни. Наявність у відповіді незначних помилок.
25 – 29	В загальному вірне виконання екзаменаційних завдань з певною кількістю суттєвих помилок.
20 – 24	Знання основного матеріалу курсу в обсязі, достатньому для подальшого навчання. Можливі суттєві помилки у відповіді.
15 – 19	Відповідь студента задовільняє мінімальні вимоги з навчальної дисципліни.
10 – 14	Відповідь студента поверхова, знання фрагментарні. Студент має можливість повторного складання екзамену.
1 – 9	Студент виявив незадовільний рівень знань.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Роль смичкових інструментів слов’янських, європейських і неєвропейських народів у появі скрипкової родини. Родина віольних (гамбових) інструментів та їх роль у феодальній культурі XV- XVI ст.
2. Удосконалення інструментів скрипкової родини у творчості майстрів брешіанської), кремонської та інших інструментальних шкіл. Основні етапи розвитку смичка; реформа Фр. Турта.
3. Причини раннього розвитку смичкової культури Італії. Представники Болонської та Римської скрипкових шкіл.
4. Творчість Арканджело Кореллі, Антоніо Вівальді, Джузеппе Тартіні.

5. Причини кризи італійської смичкової культури наприкінці XVIII ст. Творчість видатного італійського скрипаля і композитора Нікколо Паганіні.
6. Особливості використання скрипки у німецькій музичній культурі. Творчість Г.-Ф. Генделя для скрипки. Творчість Й.С. Баха для скрипки, альту, віолончелі.
7. Творчість Й. Гайдна та В.-А. Моцарта для струнних інструментів.
8. Стил, форма, виразові засоби скрипкових творів Бетховена.
9. Епоха Відродження та розвиток інструментальної музики в Англії. Скрипкове мистецтво Франції у XVIII-XIX ст.
10. Стан польського та чеського скрипкового мистецтва у XVIII-XIX ст.
11. Російська скрипкова школа XVIII-XIX ст. та нотна література цього періоду для скрипки.
12. Скрипкове мистецтво Росії кінця XIX – поч. XX ст. Розквіт російського скрипкового концерту.
13. Виконавське мистецтво радянського періоду. Скрипалі старшого покоління.
14. Скрипкова і альтова література радянського періоду.
15. Скрипкове мистецтво зарубіжних країн у XX ст.
16. Видатні скрипкові твори зарубіжних композиторів XX ст.
17. Витоки струнної школи в Україні.
18. Основні українські скрипкові школи.
19. Яскраві представники української скрипкової школи.
20. Українська скрипкова нотна література.

Разом – 120 годин: аудиторних – 56год. (лекційних –28 год., практичних – 14 год., семінарських – 14 год.); модульний контроль – 8 год.; семестровий контроль – 30 год.; самостійна робота – 26 год.

І семестр					ІІ семестр			
Модулі	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4	
Назва модуля	Історичний шлях розвитку струнно-смичкових інструментів.		Скрипкове мистецтво Німеччині та Австрії.		Подальший розвиток струнно-смичкових шкіл в Європі та Росії.		Стрімкий розвиток струнного виконавства у XX-XXI ст.	
К-сть балів за модуль	71		83		72		72	
Заняття №	1 - 2	3 – 6	7 - 10	11 - 14	15 - 18	19 – 24	25 - 28	1 – 14
Лекційні	2	4	4	4			4	4
Семінари	2	2	2	2	-	2	2	2
Практичні	-	2	2	2	2	2	2	2
Теми занять та кількість балів	Тема 1.1 Народне походження скрипкової родини. Розвиток жанрів скрипкової музики у XVI-XVII століттях.	Тема 1.2 Італійське скрипкове мистецтво XVI-XVIII століть. Період творчого розквіту італійського скрипкового мистецтва.	Тема 2.1 Німецьке скрипкове мистецтво XVII-XVIII ст. Творчість Й.- С. Баха, Г.Ф.Генделя.	Тема 2.2. Розвиток віденського скрипкового мистецтва. Композитори віденської класичної школи Й. Гайдн, В.-А. Моцарт, Л.в. Бетховен. (Л.в. Бетховен)	Тема 3.1 Найвидатніші представники англійської, французької та бельгійської скрипкових шкіл. Польська та чеська скрипкові школи.	Тема 3.2 Творчість Н. Паганіні. Становлення та розвиток російської скрипкової школи.	Тема 4.1 Скрипкове мистецтво зарубіжних країн. Смичкове мистецтво радянського періоду. Музична л-ра цього періоду.	Тема 4.2 Розвиток українського смичкового виконавства. Література для скрипки українських композиторів
Самостійна робота – к-сть балів	5	5	5	5	5	5	5	5
Види поточного контролю - МКР	25 б.		25 б.		25 б.		25 б.	
Підсумковий контроль					Екзамен			
Усього за період роботи до екзамену – 298 балів (що прирівнюється до 60 балів з урахуванням коефіцієнта – 5,0); екзамен оцінюється в 40 балів.								

8. Рекомендовані джерела

Основна література

1. Ауэр Л. Моя школа игры на скрипке. Интерпретация произведений скрипичной классики / Л.Ауэр. – М.: Музыка, 1965. – 272 с.

[Електронний ресурс] - <http://leaserang.weebly.com/blog/leopoljd-auer-moya-shkola-igri-na-skripke>

2. Григорьев В.Ю., Гинзбург Л.С. - История скрипичного искусства в трех выпусках. Учебник для вузов/ В.Ю. Григорьев, Л.С. Гинзбург - М.: Музыка, 1990, 285 с. [Електронний ресурс] - <http://www.rulit.me/books/istoriya-skripichnogo-iskusstva-v-treh-vypuskah-vypusk-1-read-178094-1.html>

3. Гуральник Н.П. Розвиток скрипкової школи Східної Європи ХХ століття: історія, теорія, методика: навч.-метод. посібник / Н.П. Гуральник. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2005. – 144с.

4. Раабен Л. Жизнь замечательных скрипачей / Л. Раабен.- М.-Л., 1967.- 311с.

5. Раабен Л. – Скрипка / Л. Раабен. - М., Гос.муз.изд-во, 1963. - 96 с.

Додаткова література

1. Боровик М. – Квартет імені Лисенка / М. Боровик. – Київ: Музична Україна, 1976. – 78 с.

2. Виноградов А. – Осуждение Паганини / А. Виноградов. – Київ: ДВХЛ, 1958. – 342 с.

3. Газарян С. – В мире музыкальных инструментов / С. Газарян. – М., Просвещение, 1989. – 192 с.

4. Григорьев В. Леонид Коган / В. Григорьев. – М.: Музыка, 1984. – 30 с.

5. Гутников Б. Об искусстве скрипичной игры / Гутников Б. – Л.: Музыка, – 1988. – 55 с.

6. Кан А. – Радости и печали: Размышления Пабло Казальса / А. Кан. – М.: Прогресс, 1977. – 229с.. – 370 с.

7. Кленов А. Секрет Страдивари / А. Кленов. - Л.: Музыка, 1989. – 45 с.

8. Корредор Х. М. – Беседы с Пабло Казальсом / Х. М. Корредор. – Ленинград: ГМИ, 1960

9. Мартынов И. – Сергей Прокофьев. Жизнь и творчество / И. Мартынов. - М.: Музыка, 1974. – 558 с.

10.Мейлих Е. – Джордже Энеску / Е. Мейлих. - Л.: Музыка, 1980. – 80 с.

11.Роллан Ромен. – Последние квартеты Бетховена / Ромен Роллан. – Л., Музыка. 1976. – 240 с.

12.Стеценко В. – Джерела скрипкового концерту / В.Стеценко. - К.: Музична Україна, 1980, - 79 с.

13. Струве Б. Процесс формирования виол и скрипок. / Б. Струве. - М., 1959. – 124 с.
14. Харнонкурт Н. – Музика як мова звуків / Н. Харнонкурт. – Суми: Собор, 2008. – 184 с.
15. Царева Е.М. – Иоганнес Брамс / Е.М. Царева. - М.: Музыка, 1986. – 383 с.
16. Юзефович Ю. - Давид Ойстрах. Беседы с Игорем Ойстрахом / Ю. Юзефович. - М., 1985. – 383 с.
17. Ямпольский И. – Фриц Крейслер. Жизнь и творчество / И. Ямпольский. - М.: Музыка, 1975. – 160 с.

. Робоча навчальна програма з дисципліни.

. Нотна література.

. Література з питань інструментального виконавства.

. Аудіо- та відеозаписи занять, концертних виступів видатних педагогів і виконавців.